

ANALYSE: 13-ÅRIGES SYN PÅ FORÆLDRE

STRESSEDDE FORÆLDRE SKÆLDER UD OG RÅBER

Mange 13-årige oplever stressede forældre, der råber og skælder ud. På trods af det synes langt de fleste, at deres forældre er gode til at være forældre.

Børnerådet har spurgt ca. 2.000 børn i 7. klasse om deres forhold til deres forældre. Undersøgelsen peger på, at stressede forældre er en del af mange børns hverdag. De fleste siger, at deres forældre er stressede en gang imellem, mens en mindre gruppe oplever, at forældrene ofte er stressede. Jo mere stressede forældrene er, desto oftere oplever børnene, at de skælder ud, og at forældrene ikke interesserer sig for dem. Børn med stressede forældre er også i generelt dårligere trivsel end andre børn.

Undersøgelsen viser også, at blandt de børn, der bliver skældt ud, oplever hver fjerde, at forældrene råber ad dem, og 4-8 pct. oplever at blive truet, rusket eller slået.

"Der kan være mange årsager til, at forældre er stressede. Man skal bare være meget opmærksom på, at stress kan have konsekvenser for børnene, når overskud, tolerance og nærvær daler i takt med, at stressen stiger. Vores undersøgelse viser tydeligt, at jo ofte børnene oplever, at deres forældre er stressede, jo dårligere trives de," siger formand for Børnerådet, Per Larsen.

Undersøgelsen viser samtidig, at langt de fleste børn synes, at deres forældre er gode forældre, og kun 1 pct. synes, at deres forældre er deciderede dårlige

forældre. Men børnene har også ønsker til, hvordan forældrene kan blive bedre. Mange ønsker sig mere tid sammen med forældrene – og gerne bare helt almindelig hverdagshygge og samvær. Børnene vil også gerne have, at forældrene lytter mere til dem, at de skændes mindre med hinanden, og at de skælder mindre ud.

En mindre del af børnene synes ikke, at de voksne derhjemme er gode til at være forældre. Det er særligt de børn, der får meget skæld ud, oplever stressede forældre og generelt trives dårlig.

UNDERSØGELSENS HOVEDRESULTATER

- 92 pct. synes, at de voksne derhjemme er gode til at være forældre.
 - 82 pct. oplever en gang imellem stressede forældre. 8 pct. synes ofte, at de voksne er stressede.
 - 29 pct. vil gerne være mere sammen med deres forældre.
 - 15 pct. mener, at de voksne derhjemme ville være bedre forældre, hvis de skændtes mindre med hinanden.
 - Jo mere stressede børnene oplever deres forældre, desto oftere bliver de skældt ud og desto dårligere er deres trivsel generelt.
-

STRESS, SKÆLDUD OG DÅRLIGERE TRIVSEL

De fleste børn (82 pct.) oplever, at de voksne derhjemme er stressede i større eller mindre omfang. Det er en relativt lille gruppe på 8 pct., der synes, at deres forældre ofte er stressede (figur 1).

I uddybende interviews giver børnene udtryk for, at de godt kan forstå, at deres forældre er stressede, og at stress kan skabe irritation og fjerne overskud.

Julie siger fx: "Der er også ting, som min mor kan blive stresset over. Hvis hun har haft en meget lang dag på arbejdet, og der måske har været kø på vej hjem eller en anden åndssvag ting, og når hun så kommer hjem, er der bare en kæmpe opvask, tøj der skal vaskes, og der skal støvsuges. Så er det måske ikke lige det fedeste, at jeg er mega glad og gerne vil fortælle, når hun ikke lige har tid til at lytte på det".

Katrine mener, at de fleste forældre gerne vil være sammen med deres børn, men at stress og irritation gør det svært at nyde den sparsomme tid.

Katrine: "Jeg tror, at de fleste forældre glæder sig til, at de har fri og kan være sammen med deres børn. Men når de har alt for meget, hvis de fx har haft overarbejde, så bliver de bare mere irriterede og stressede over, at de ikke har fritid, i stedet for bare at nyde den".

De fleste børn (88 pct.) får skældud af de voksne derhjemme i større eller mindre grad. Blot 10 pct. får aldrig skældud.

Jeg tror, at de fleste forældre glæder sig til, at de har fri og kan være sammen med deres børn. Men når de har alt for meget, hvis de fx har haft overarbejde, så bliver de bare mere irriterede og stressede over, at de ikke har fritid.

KATRINE

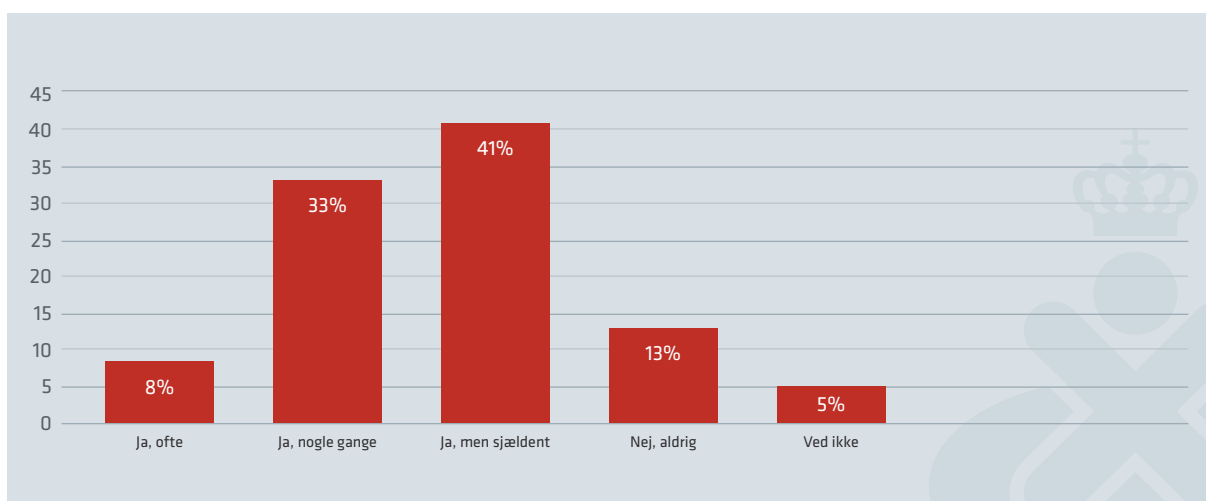
Børneindblikket er sjette del af Børnerådets undersøgelse 'Portræt af 7. klasse'. I efteråret 2014 afsluttes undersøgelsen med en rapport, der tegner et samlet portræt af 7. klasse i Danmark 2014.

Analysen bygger på en spørgeskemaundersøgelse i Børnerådets Børne- og Ungepanel samt opfølgende gruppeinterview med 15 børn, der nu går i 8. klasse.

Da spørgeskemaundersøgelsen blev lavet i efteråret 2013, var 81 pct. af børnene 13 år, 7 pct. var 12 år, og 12 pct. var 14 år. Vi betegner gruppen samlet set som 13-årige. Undersøgelsens metoder er beskrevet bagerst i notatet.

FIGUR 1: STRESSED VOKSNE

SYNES DU, AT DE VOKSNE DERHJEMME ER STRESSED?

Antal svar: 2.030

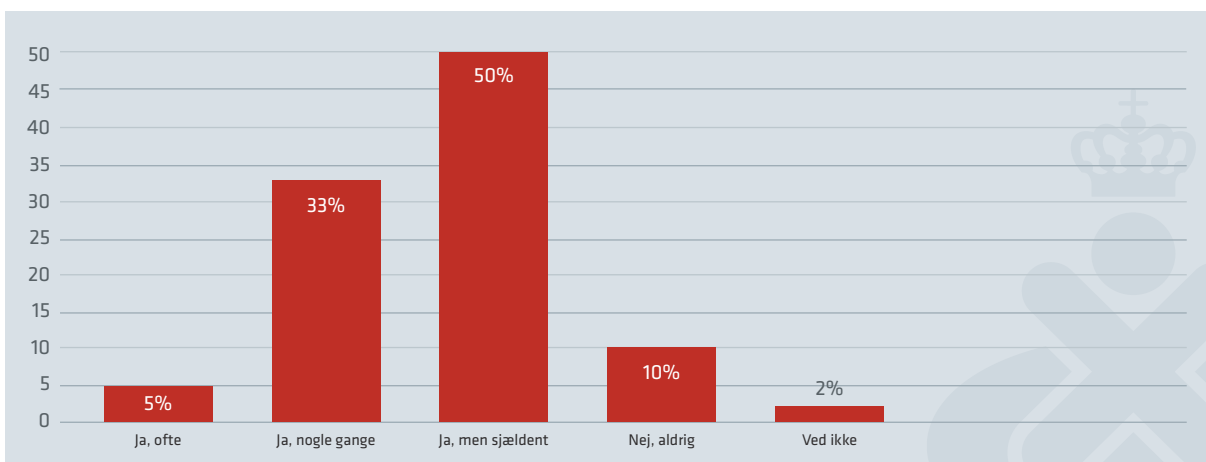

Nogle gange kan min mor være stresset og i dårligt humør og blive meget sur over ingenting. Det er ikke rart, når man for det meste nærmest ikke har gjort noget overhovedet.

EMMA

FIGUR 2: SKÆLDUD

SKÆLDER DE VOKSNE DERHJEMME UD?

Antal svar: 2.028

Jo mere stressede forældrene er, jo oftere bliver børnene skældt ud (figur 3). 38 pct. af dem, der oplever, at deres forældre ofte skælder ud, oplever også, at deres forældre ofte er stressede. Modsat er det kun 4 pct. af dem, der aldrig får skæld ud, der oplever stressede forældre.

Emma fortæller her om, hvordan hun oplever sammenhængen mellem stress og skældud:

"Nogle gange kan min mor være stresset og i dårligt humør og blive meget sur over ingenting. Det er ikke rart, når man for det meste nærmest ikke har gjort noget overhovedet. Men andre gange er jeg godt klar over, at jeg har dummet mig, og så er det okay, at hun bliver sur".

Jo oftere forældre skælder ud, desto større er sandsynligheden for, at børn er i generelt dårlig trivsel.

Det er fx 25 pct. af dem, som ofte får skældud, der siger, at de har det dårligt eller meget dårligt for tiden. Det er der "kun" 3 pct. af de børn, som aldrig får skældud derhjemme, der svarer (figur 4).

Selvom de fleste børn synes, at skældud kan være okay, synes de ikke, at det er rart at blive skældt ud. Skældud kan derfor betragtes som én blandt mange faktorer, som er med til at begrænse børnenes trivsel.

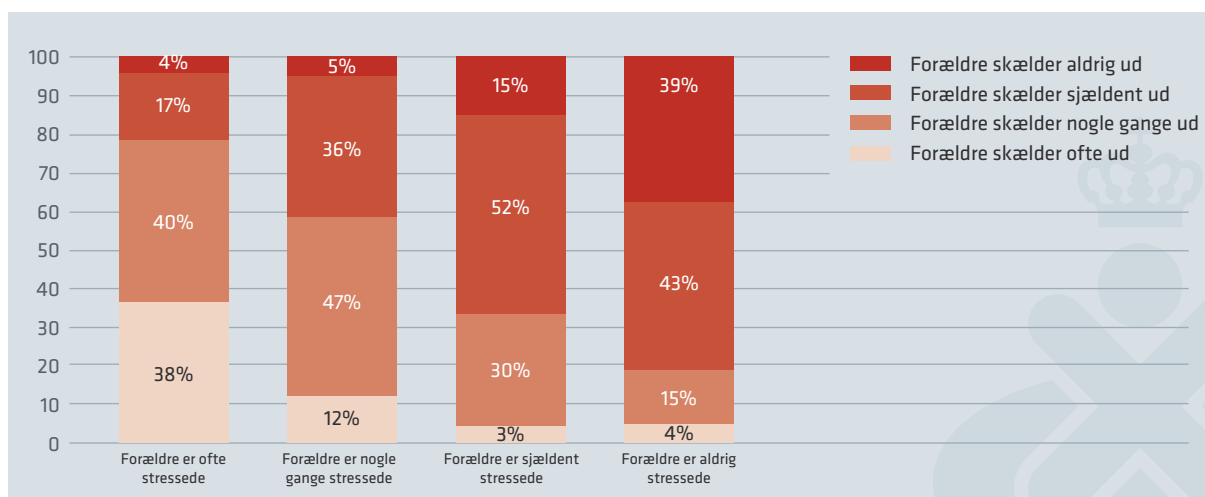
Som Julie siger, kan meget skæld ud give dårligt selvværd:

"Jeg tror, at hvis ens forældre skælder rigtig meget ud, så får man et dårligt selvværd. Jeg tror, at man til sidst ikke tør gøre noget, fordi man er bange for at få skældud. Og man tør ikke sige sin mening".

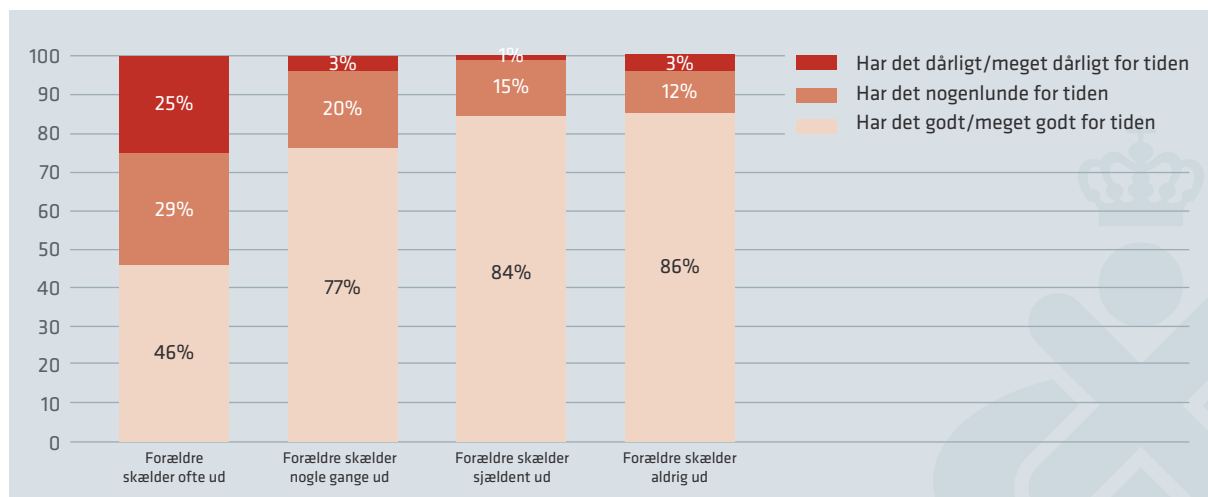
Jeg tror, at hvis ens forældre skælder rigtig meget ud, så får man et dårligt selvværd.

JULIE

FIGUR 3: STRESS OG SKÆLDUD
STRESSED E VOKSNE SKÆLDER MERE UD

Antal svar: 1.879. 'Ved ikke' er ikke med

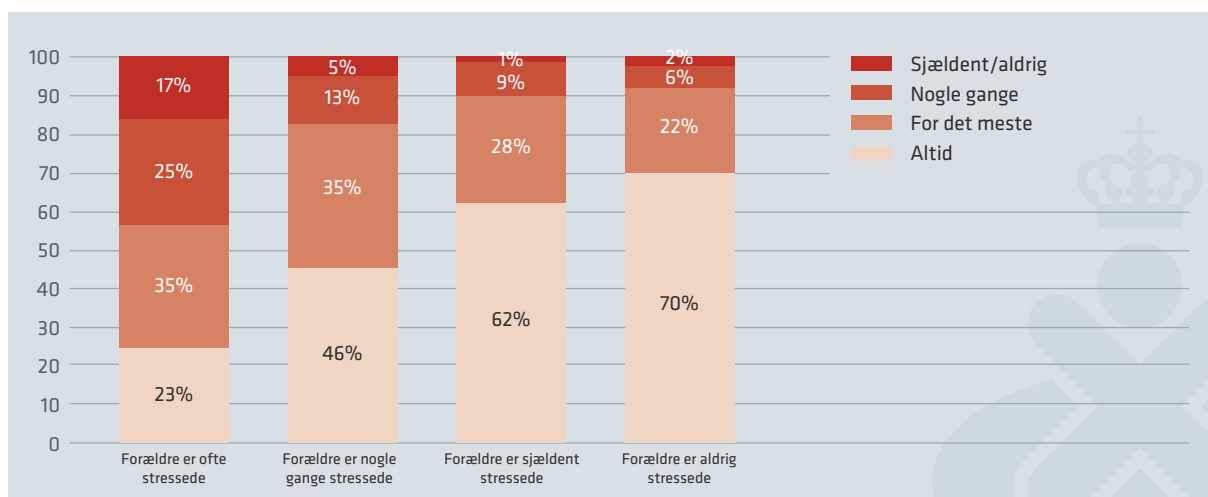
FIGUR 4: TRIVSEL OG SKÆLDUD**BØRN, DER FÅR MEGET SKÆLDUD, TRIVES DÅRLIGERE**

Antal svar: 1.986. 'Ved ikke' er ikke med

STRESS OG MANGLENDE INTERESSE

Jo oftere børnene oplever, at deres forældre er stressede, desto mindre oplever de, at forældrene interesserer sig for, hvordan de har det. Det er fx 17 pct. af dem, som synes, at deres forældre ofte er stressede,

der oplever, at de sjældent eller aldrig interesserer sig for, hvordan de har det. Det er kun 2 pct. af de børn, der sjældent eller aldrig oplever, at deres forældre er stressede, der svarer det samme (figur 5).

FIGUR 5: FORÆLDRESTRESS OG FORÆLDREINTERESSE
STRESSED E VOKSNE SKÆLDER MERE UD

Antal svar: 1.901. 'Ved ikke' er ikke med

FORMER FOR SKÆLDUD

Den typiske form for skældud er, at forældrene forklarer, hvad barnet har gjort forkert – det oplever 74 pct. Dernæst kommer, at forældrene taler med en alvorlig stemme (68 pct.). Hver fjerde oplever, at forældrene råbe, når de skælder ud (figur 6).

De fleste børn siger, at det ikke er rart at blive skældt ud – en del bliver kede af det. Men de siger samtidig, at det er okay at få skæld ud, fordi de jo skal opdrages og lære, hvad man må, og hvad man ikke må. Et typisk svar er, som Magnus siger:

"Jeg ved jo for det meste godt, når jeg har gjort noget dumt. Og så er det også okay at få at vide, at det ikke er okay. De skælder mig jo ikke ud, hvis jeg ikke har gjort noget. Men jeg har det som regel dårligt bagefter, fordi jeg hader at være uvenner med mine forældre".

Det er ok at blive irettesat eller få at vide, når man har gjort noget forkert. Men det er vigtigt, at man forstår, hvad man har gjort forkert. Det er ubehageligt, hvis forældre bare råber, som Anna siger:

"Jeg bliver ked af det og irriteret. Min far skælder tit ud, og det irriterer mig rigtig meget. Jeg kan slet ikke lide det. Men det er okay, hvis jeg forstår, hvad jeg har gjort forkert. Men for det meste råber han bare af mig".

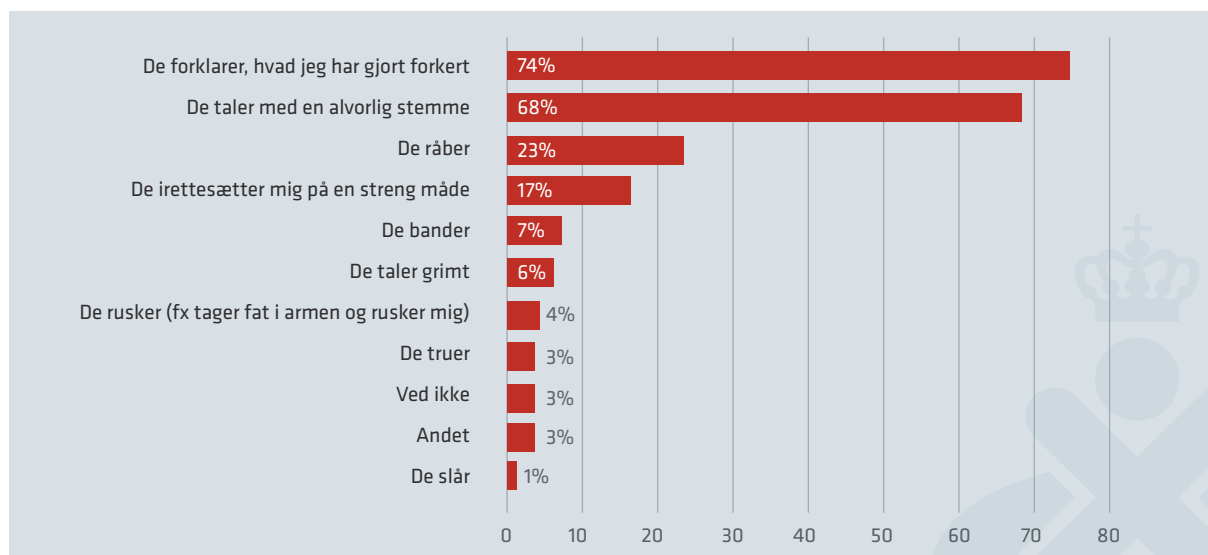
Og så vil man gerne trøstes bagefter, siger William: "Jeg bliver ked af det, og så jeg vil gerne have, at én af dem kommer og trøster mig. Det er for det meste min skyld, og det er altid mig, der siger undskyld. Men nogle gange synes jeg, at det også er deres skyld. De behøver ikke at råbe".

BØRN ACCEPTERER OFTE SKÆLDUD

Størstedelen af børnene synes, at det er okay, når de voksne derhjemme skælder ud. Det er kun 4 pct., der aldrig synes, at det okay. 75 pct. svarer, at det altid, nogle gange eller for det meste er okay. Det vil sige, at børn bredt set synes, at skældud kan være okay – men ikke altid. Som Gustav på 13 år siger, skal det være retfærdigt: "Det er selvfølgelig i orden. Men ikke hvis det er uretfærdigt, og det er det nogle gange. Jeg har en storebror, og vi får nogle gange skylden, hvis de fx selv har smidt noget væk. Min far har en kort

FIGUR 6: FORMER FOR SKÆLDUD

HVORDAN SKÆLDER DE VOKSNE DERHJEMME UD? (SÆT GERNE FLERE KRYDS)

Antal svar: 1.617 (dem, der har svaret, at de får skældud)

lunte, men selvom han er sur og råber, vil han altid være den bedste far i verden”.

Gustavs oplevelse af skældud er et eksempel på, at han accepterer skældud – også selvom den er hård og uretfærdig. Og han synes stadig, at hans far er rigtig god til at være far.

Når børnene fortæller, hvordan de oplever, de voksnes skældud, er det tydeligt, at deres accept skyldes, at de føler et ansvar. Det er okay at få skæld ud, hvis man selv er skyld i det, hvis man har gjort noget forkert, eller hvis man skal opdrages, siger størstedelen af børnene. Det vil sige, at børnene tager ansvar for, at de får skældud, og de anerkender det som en del af deres opdragelse. Et typisk svar på spørgsmålet om, hvordan man har det, når de voksne derhjemme

skælder ud, er, som Emma siger: ”Når de skælder ud, så er det kun, hvis jeg har gjort noget forkert. Jeg bliver meget ked af det. Men det fortjener jeg også, hvis jeg har gjort noget forkert”.

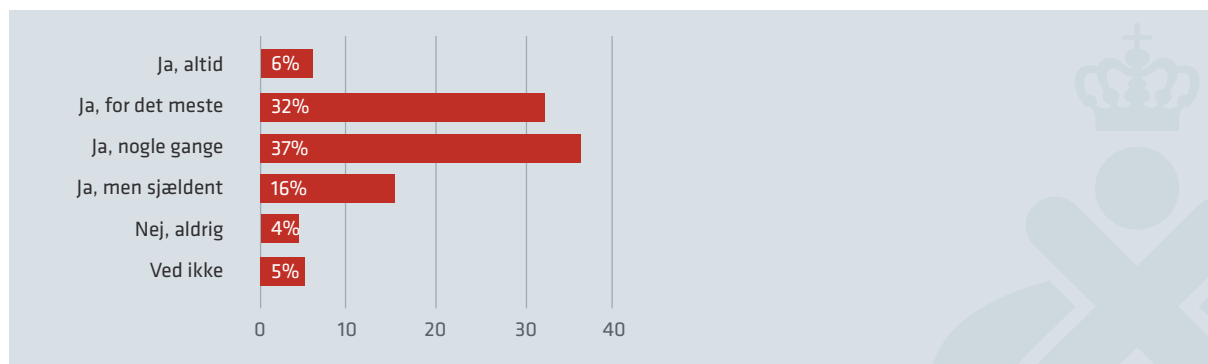
En del børn siger også, at skældud er okay, fordi de skal opdrages og lære, hvad de ikke må: ”Jeg synes, det er okay, at min forældre skælder mig ud, for hvis de ikke gør, lærer jeg aldrig af mine fejl. Og så får jeg jo ikke en god opdragelse,” siger Andreas.

Eller som Liv siger, at man skal vide, hvad der er forkert: ”Jeg bryder mig selvfølgelig ikke om at få skældud, men alligevel vil jeg gerne, for jeg vil jo gerne lære af mine fejl og vide, hvad jeg har gjort forkert”.

” Jeg bryder mig selvfølgelig ikke om at få skældud, men alligevel vil jeg gerne, for jeg vil jo gerne lære af mine fejl og vide, hvad jeg har gjort forkert.

LIV

FIGUR 7: SKÆLDUD KAN VÆRE OK
ER DET OK, AT DE VOKSNE SKÆLDER DIG UD?

Antal svar: 1.783 (dem, der har svaret, at de får skældud)

GOD STEMNING OG GODE FORÆLDRE

92 pct. af børnene synes, at de voksne derhjemme er gode eller meget gode til at være forældre (figur 8). 6 pct. synes, at forældrene er nogenlunde og 1 pct. synes, at forældrene er dårlige.

Det er bemærkelsesværdigt, at kun 1 pct. synes, at de voksne derhjemme er dårlige forældre, når vi samtidig kan se, at 4-8 pct. oplever at blive truet, rusket eller slået som en del af at blive skældt ud. Tidligere undersøgelser fra SFI¹ viser endda, at ca. 20 pct. af de unge i 8. klasse har været udsat for fysisk vold derhjemme inden for det seneste år. Det skal her nævnes, at det relativt set lave tal for vold i denne undersøgelse formentlig skyldes, at vi har spurgt til forskellige former for skældud og ikke direkte til vold. En del børn betragter formentlig ikke fysisk afstraffelse som skældud, men som vold.

Det er svært at beskrive, men mange børn elsker bare deres forældre, fortæller Sofie: "Jamen det er jo bare svært at beskrive. Altså hvorfor du elsker din mor?"

Det er bare noget, de fleste gør. Det er i hvert fald noget, som jeg bare gør. Sådan er det bare, fordi jeg godt kan lide at være sammen med min mor".

85 pct. af børnene oplever, at der altid eller for det meste er god stemning derhjemme (figur 9).

Når børnene selv forklarer, hvad de forstår ved god stemning derhjemme, er det typiske godt humør og samvær, som Katrine, Carl og Sofie forklarer:

Katrine: "God stemning er, når folk er i godt humør, og man ligesom kan komme til folk og snakke med dem".

Carl: "Jeg synes, det er, når vi fx hver aften sætter os sammen, og så hygger vi. Så ser vi en serie eller sådan noget".

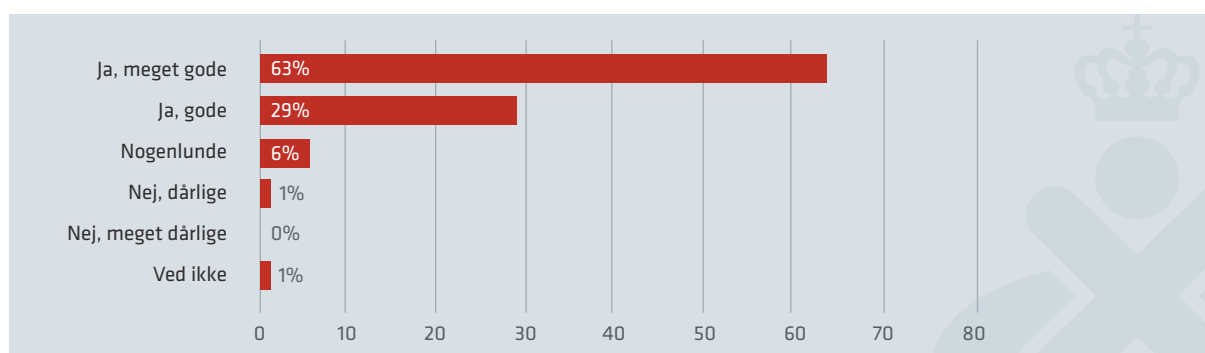
Sofie: "Fællesskab og sådan".

” God stemning er, når folk er i godt humør, og man ligesom kan komme til folk og snakke med dem.

KATRINE

FIGUR 8: FORÆLDREKOMPETENCE I ET BØRNEPERSPEKTIV

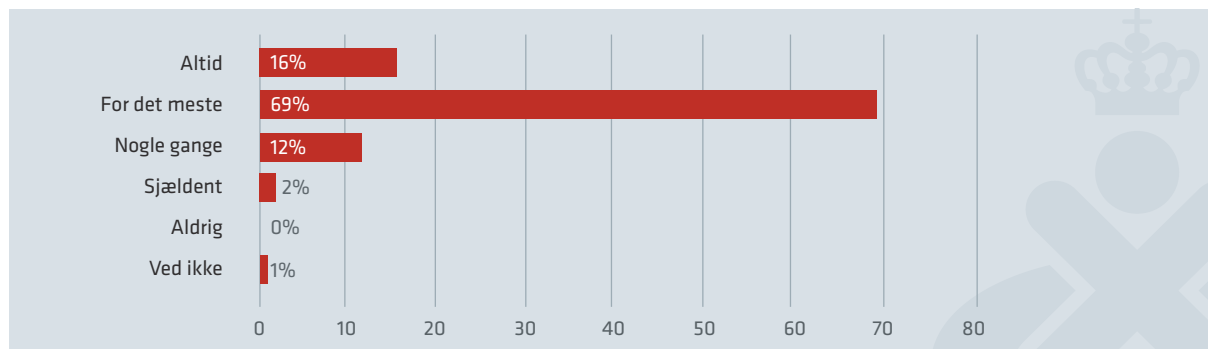
SYNES DU, AT DE VOKSNE DERHJEMME ER GODE TIL AT VÆRE FORÆLDRE?

¹ SFI's undersøgelse "Vold mod børn unge" (2011).

FIGUR 9: STEMNING DERHJEMME

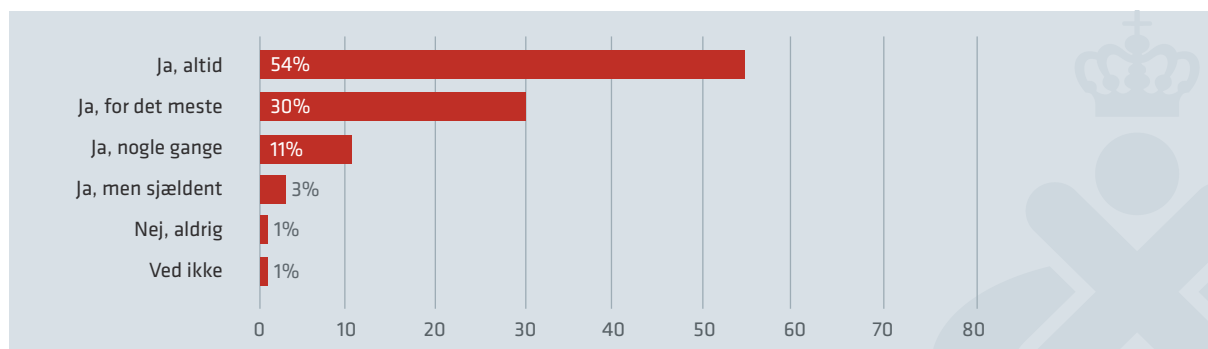
HVOR OFTE ER DER GOD STEMNING HJEMME HOS DIG?

Antal svar: 2.036

FIGUR 10: VOKSENINTERESSE

OPLEVER DU, AT DE VOKSNE DERHJEMME INTERESSERER SIG FOR, HVORDAN DU HAR DET?

Antal svar: 2.034

84 pct. oplever altid eller for det meste, at de voksne derhjemme interesserer sig for, hvordan de har det. 11 pct. oplever det nogle gange, og 4 pct. siger, at de voksne sjældent eller aldrig interesserer sig for, hvordan de har det (figur 10).

I interviewene fortæller børnene typisk, at forældre kan vise deres børn, at de interesserer sig for dem ved at opfordre til at være sammen eller spørge til, hvad de laver, og hvordan de har det:

Carl:

"De viser det fx, når de spørger, om man har lyst til at køre en tur eller bare sætte sig sammen og hygge sig. Have det sjovt og sådan. Lave nogle ting sammen".

Katrine:

"Ja. Og ved at tage del i det, man laver. Sådan opsøge det og spørge ind til tingene".

13-ÅRIGE VIL HAVE HYGGE OG SAMVÆR MED DERES FORÆLDRE

Næsten hver tredje 13-årige (29 pct.) vil gerne være endnu mere sammen med deres forældre, end de faktisk er. Det er kun 5 pct., der synes, at de er for meget sammen med deres forældre (figur 11).

Børnenes svar peger på, at mange gerne bare vil være sammen med deres forældre. Det er samværet – særligt hyggen – i sig selv, børnene godt kan lide. De konkrete aktiviteter, børnene godt kan lide, ligger i høj grad inden for dagligdagsaktiviteter som at hygge med deres forældre, se film, bare være sammen

eller spille spil (figur 12). 29 pct. har skrevet noget med at hygge, 29 pct. har skrevet noget med at se film og 26 pct. noget med at være sammen.

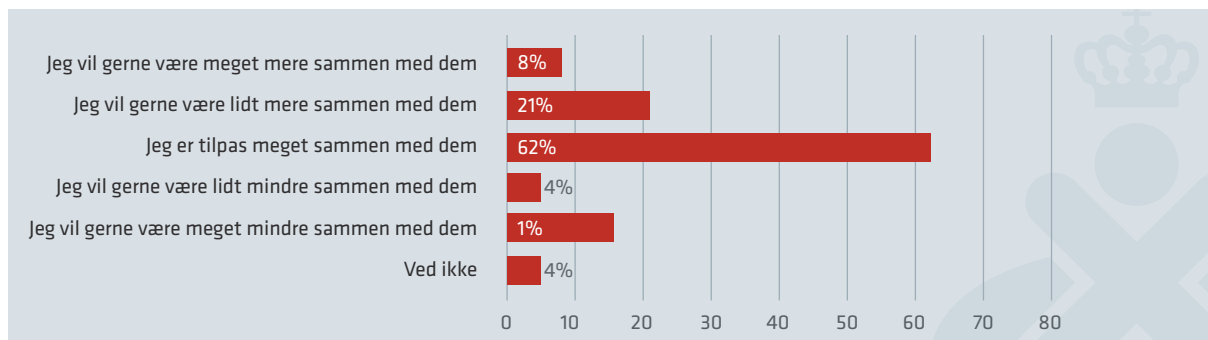
Et typisk svar er, som Astrid på 13 år siger:

”At hygge om aftenen, spille brætspil en gang imellem. Bare at være sammen med dem er hyggeligt”.

En del børn fortæller, at de godt kan lide at lave små hverdagsaktiviteter, som alligevel er noget særligt. Noget som de har særligt med deres forældre, som Aske fx siger: ”Min mor og jeg tager til stranden

FIGUR 11: SAMVÆR MED FORÆLDRE

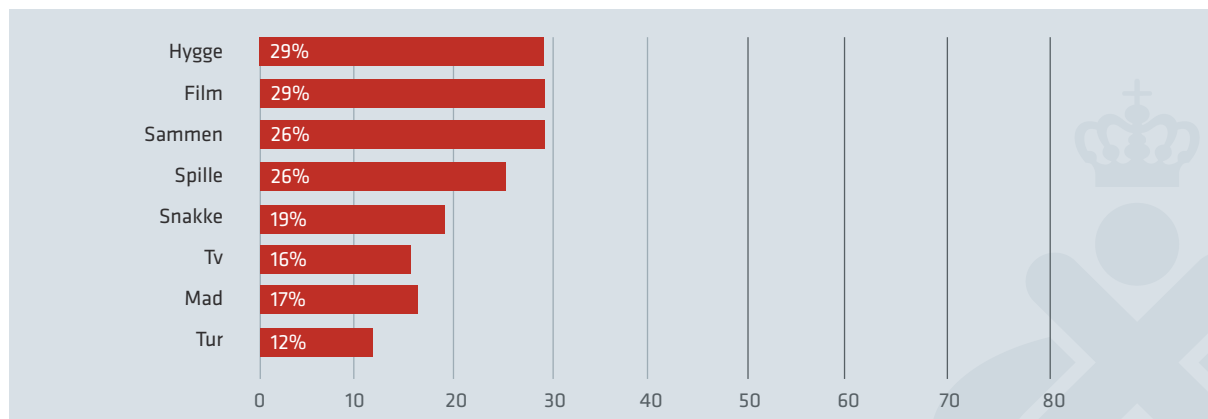
VIL DU GERNE VÆRE MERE ELLER MINDRE SAMMEN MED DE VOKSNE, DU BOR SAMMEN MED?

Antal svar: 2.038

FIGUR 12: ØNSKER TIL AKTIVITETER MED FORÆLDRE

HVAD KAN DU GODT LIDE AT LAVE SAMMEN MED DE VOKSNE, DU BOR SAMMEN MED?

Antal svar: 1.810. Spørgsmålet var åbent, så børnene har svaret med egne ord. Figuren angiver de ord, der relaterer sig til en aktivitet, som flest børn har nævnt. Det samme barn kan godt have nævnt flere aktiviteter.

sammen. Det er vores ting - at blive blæst igennem sammen med vores hund. Min far og jeg tager ud at fiske. Det er vores ting”.

Eller når Majas mor lytter og får hende til at grine:

”Mig og min mor snakker meget sammen om alt mellem himmel og jord. Hun er god til at lytte og støtte mig, når jeg har problemer. Det kan jeg rigtig godt lide. Så kan jeg godt lide, når vi laver mad sammen eller går med vores hund. Eller bare sidder og snakker. Jeg elsker at snakke med min mor, hun kan altid få mig til at grine,” siger Maja på 13 år.

FORÆLDRE SKAL LYTTE MERE OG SKÆNDES MINDRE

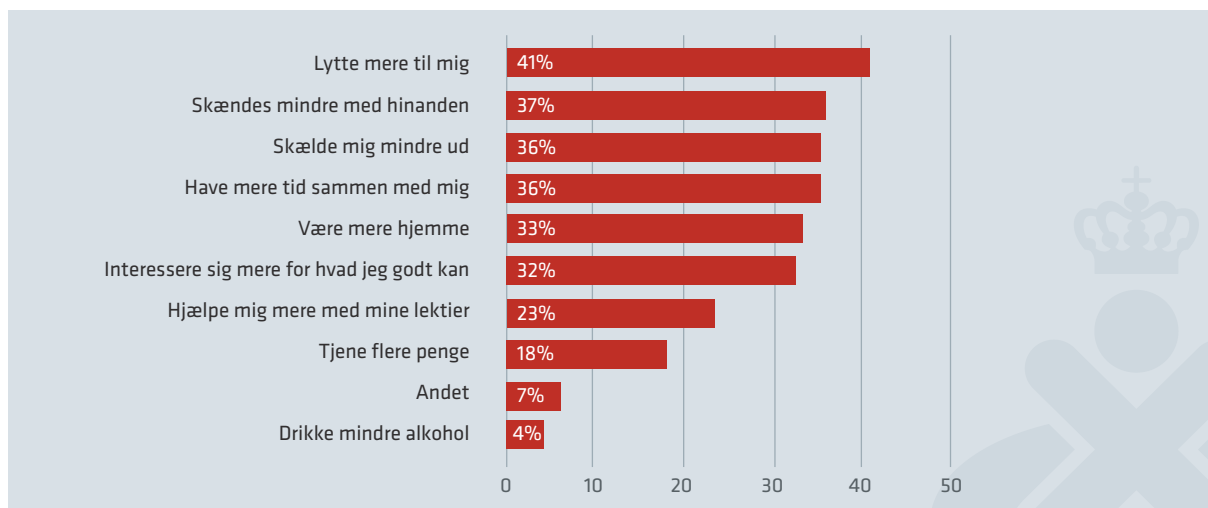
Selvom langt størstedelen af børnene (92 pct.) synes, at de voksne derhjemme er gode til at være forældre, har en stor del (40 pct.) anbefalinger til, hvordan de kan blive endnu bedre. I børnenes optik skal forældre altså ikke være perfekte for at være gode forældre. De kan sagtens være gode, samtidig med at der er plads til forbedringer. Figur 13 viser børnenes anbefalinger til, hvordan forældre kan blive endnu bedre forældre. De mest populære anbefalinger er, at forældre skal lytte mere til børnene og skændes mindre med hinanden.

” De burde bruge mere tid med hinanden, og måske også skændes lidt mindre... det er ikke fordi, det er noget alvorligt men alligevel.

FREDERIK

FIGUR 13: ANBEFALINGER TIL FORÆLDRE

ER DER NOGET DE VOKSNE DERHJEMME KAN GØRE FOR AT BLIVE BEDRE FORÆLDRE?
(SÆT GERNE FLERE KRYDS)

Antal svar: 990 (dem der har svaret, at der er noget, de voksne kan gøre for at blive ved forældre)

METODE: HVORDAN HAR VI LAVET UNDERSØGELSEN?

KVANTITATIV DEL

De kvantitative data er resultatet af første spørgeskemaundersøgelse i Børnerådets nye Børne- og Ungepanel. Panelet består af 2.713 elever fra 7. klasse fra 110 klasser fra almenområdet og 11 klasser fra specialområdet¹ fordelt over hele landet. 2.055 børn har svaret på det første spørgeskema. Det giver en svarprocent på 76 pct.

De deltagende klasser er en del af et tilfældigt udtræk foretaget af Danmarks Pædagogiske Universitet.

Der er lidt flere piger, der har svaret på spørgeskemaet (51,6 pct.), end der er blandt børn i 7. klasse på landsplan (49,1). Forskellen er statistisk signifikant, hvilket betyder, at man i læsningen af resultaterne bør holde sig for øje, at pigerne er en anelse overrepræsenterede.

Spørgeskemaundersøgelsen kalder vi 'Portræt af 7. klasse'. Med portrættet undersøges en række temaer, som er en vigtig del af 7.-klasseelevernes liv: skole, familie, sociale medier, fritid og krop, kærester og følelser.

Alle sammenhænge i analysen er statistisk signifikante. De er testet med chi-test og har en p-værdi under 0,05.

KVALITATIV DEL

Vi har gennemført fire uddybende gruppeinterview med i alt 15 elever fra 8. klasse på to forskellige skoler.

Derudover har vi analyseret godt 3.200 svar på to åbne spørgsmål om, hvad børnene godt kan lide at lave med deres forældre, og hvordan de oplever forældrenes skældud.

Alle navne er ændrede i rapporten af hensyn til anonymitet. Citater kan være tilpasset af hensyn til læsbarhed. Interviewene varede 30-50 min. og var semistrukturerede med en interviewguide, som tog udgangspunkt i resultaterne fra den del af spørgeskemaundersøgelsen, der handlede om livet derhjemme og de voksne, som børnene bor sammen med. Interviewene handlede om at få de unges forklaringer på resultaterne samt at komme med eksempler fra deres eget liv.

¹ Det er ikke alle specialskoler, der er organiseret omkring klassetrin. I de tilfælde, hvor en udvalgt skole ikke har 7. klassetrin, har lærerne på skolen udvalgt en gruppe børn, der er vurderet alderssvarende. Alle specialklasser har haft spørgeskemaet til gennemlæsning og vurderet det egnet til netop deres børn og deres særlige behov.

TABELLER

Fulde tabeller om hvilke børn som synes, at de voksne derhjemme er mindre gode til at være forældre?

GENEREL TRIVSEL OG GODE/DÅRLIGE FORÆLDRE

	**Gode/meget gode forældre	Nogenlunde/dårlige/meget dårlige forældre
*Har det godt/rigtig godt for tiden	82%	42%
Har det nogenlunde for tiden	16%	45%
Har det dårligt/meget dårligt for tiden	2%	13%
Total	100%	100%

Antal svar: 2.009 ('ved ikke' er ikke med).

*Spørgsmålets fulde ordlyd: Hvordan har du det for tiden? Svar: rigtig godt (33%); godt (46%); nogenlunde (17%); dårligt (2%); meget dårligt (1%); ved ikke (1%).

*Spørgsmålets fulde ordlyd: Synes du, at de voksne derhjemme er gode til at være forældre? Svar: ja, meget gode (63%); ja, gode (29%); nogenlunde (6%); nej, dårlige (1%); nej, meget dårlige (0%); ved ikke (1%).

SKÆLDUD OG GODE/DÅRLIGE FORÆLDRE

	**Gode/meget gode forældre	Nogenlunde/dårlige/meget dårlige forældre
Får ofte skældud	3%	32%
Får nogle gange skældud	33%	44%
Får sjældent skældud	53%	23%
Får aldrig skældud	11%	1%
Total	100%	100%

Antal svar: 1.970 ('ved ikke' er ikke med).

*Spørgsmålets fulde ordlyd: Skælder de voksne derhjemme dig ud? Svar: ja, ofte (5%); ja, nogle gange (33%); ja, men sjældent (50%); nej, aldrig (10%); ved ikke (2%).

*Spørgsmålets fulde ordlyd: Synes du, at de voksne derhjemme er gode til at være forældre? Svar: ja, meget gode (63%); ja, gode (29%); nogenlunde (6%); nej, dårlige (1%); nej, meget dårlige (0%); ved ikke (1%).

STRESSEDE OG GODE/DÅRLIGE FORÆLDRE

	**Gode/meget gode forældre	Nogenlunde/dårlige/meget dårlige forældre
Forældre er ofte stressede	6%	33%
Forældre er nogle gange stressede	34%	46%
Forældre er sjældent stressede	46%	15%
Forældre er aldrig stressede	14%	6%
Total	100%	100%

Antal svar: 1.970.

*Spørgsmålets fulde ordlyd: Synes du, at de voksne derhjemme er stressede? Svar: ja, ofte (8%); ja, nogle gange (33%); ja, men sjældent (41%); nej, aldrig (13%); ved ikke (5%).

*Spørgsmålets fulde ordlyd: Synes du, at de voksne derhjemme er gode til at være forældre? Svar: ja, meget gode (63%); ja, gode (29%); nogenlunde (6%); nej, dårlige (1%); nej, meget dårlige (0%); ved ikke (1%).